

Безпека в Інтернеті.

КІБЕР-БУЛІНГ:

**профілактика та подолання
кубербулінгу серед учасників
освітнього процесу**

План :

- 1. Історія походження терміну «кібербулінг».**
- 2. Типи кібербулінгу.**
- 3. Психологічні портрети учасників кібербулінгу.**
- 4. До яких наслідків приводить кібербулінг.**
- 5. Правила-поради для подолання кібербулінгу.**

Історія походження терміну «кібербулінг»

«Кібер- булінг» походить з англійської мови, створено від двох слів: кібер (позначає віртуальне, опосередковане комп'ютером середовище) і булінг (походить від англ. bull - бик, бугай, а в переносному значенні - дуже велика, сильна чи агресивна персона; і позначає процес лютого, завзятого нападу; близькі за смислом дієслова українською мовою - роз'ятрювати, задирати, прискіпуватися, провокувати, дошкуляти, тероризувати, цькувати та ін.).

**В українській мові
найближчий аналог -
сленгове слово
«бикувати», що включає
смісловий відтінок
тупості, обмеженості,
незграбності,
неоковирності.
Кібербулінг ще
перекладають як
кіберзальякування.**

Одна з перших добре відомих ілюстрацій кібербулінгу починалась як забавка, коли **2002 р. американський підліток ГісланРаза**, граючись, створив відео самого себе на основі сцени із фільму «Зоряні війни», де замість меча використовував бейсбольну бити. Нажаль, однокласники без дозволу і відома хлопця розмістили це відео в Інтернеті, де його побачили мільйони людей. Далі ця подія отримала неочікуваний розвиток - у **2004 р. було створено спеціальний сайт** із цим та похідними відеороликами, спецефектами та музикою з фільму, який зібрав більше 76 мільйонів користувачів, а відео із зображенням хлопчика стало найбільш завантажуваним файлом 2004 року. Гіслан отримав ярлик **«дитина зоряних війн»** і це настільки змінило його стосунки в школі, що батьки змушені були залучати психіатричну допомогу. Вони подали до суду на батьків тих однокласників, що розмістили відео в Інтернеті, але врешті конфлікт було врегульовано в позасудовому порядку.

Отже, **КІБЕРБУЛІНГ** - це новітня форма агресії, що передбачає жорстокі дії з метою дошкулити, нашкодити, принизити людину з використанням інформаційно-комунікаційних засобів: мобільних телефонів, електронної пошти, соціальних мереж тощо.

Типи кібербулінгу

До найпоширеніших типів кібербулінгу належать:

Використання
особистої інформації

Анонімні погрози.

Гепіслепінг

Переслідування

Тролінг і
флеймінг

Використання особистої інформації

«Зламвання» поштових скриньок, серверів, сторінок у соціальних мережах з метою отримання особистої інформації про людину та переслідування її.

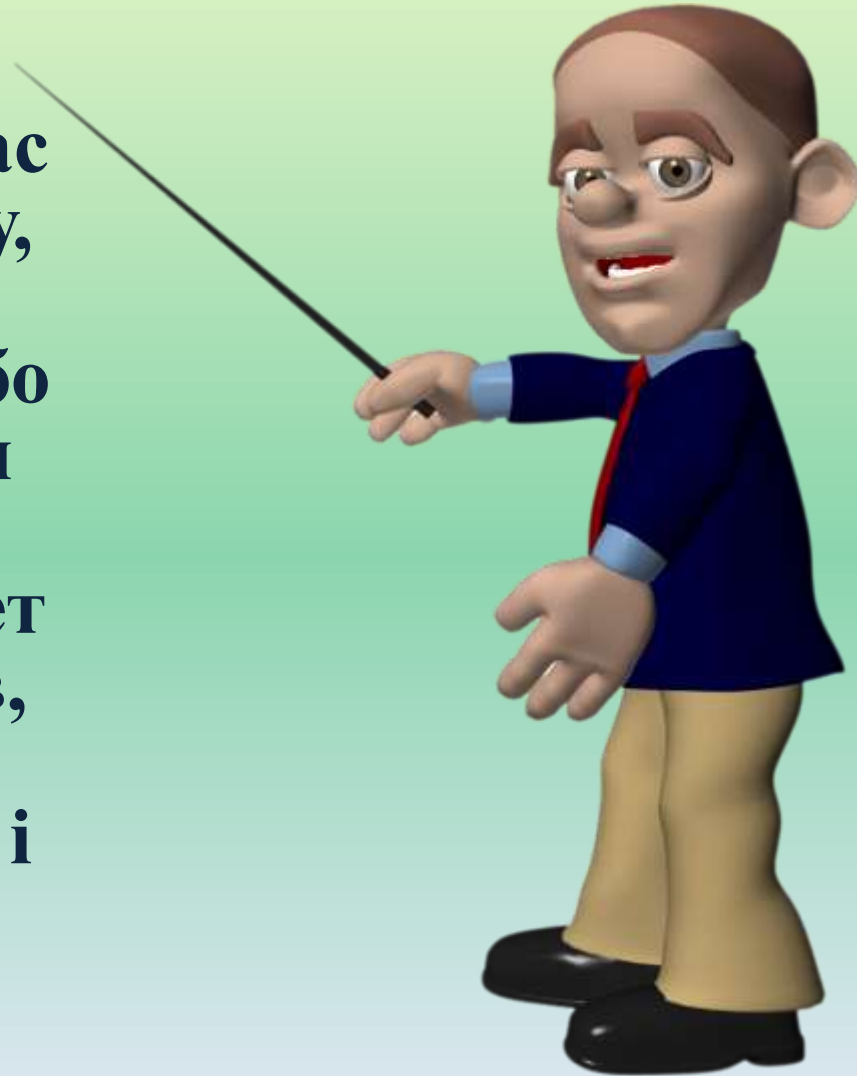
Анонімні погрози

Кіберхулігани анонімно посилають листи на адресу електронної пошти своєї жертви з повідомленнями загрозливого змісту. Іноді ці загрози мають образливий характер з вульгарними висловами і ненормативною лексикою.

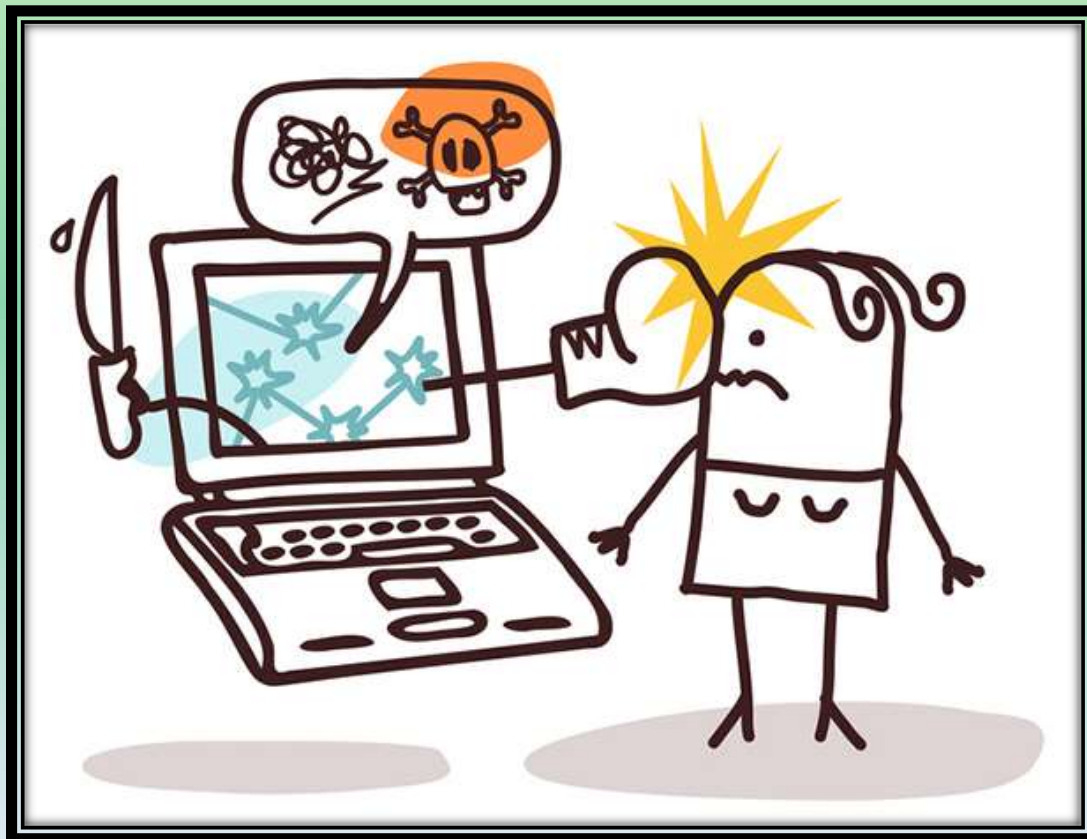

Переслідування

Кіберпереслідування відбуваються за допомогою мобільного зв'язку або електронною поштою. Хулігани можуть довгий час переслідувати свою жертву, завдаючи брудних образ принизливого характеру або шантажуючи будь - якими таємними фактами. Відстежуючи через Інтернет необережних користувачів, переслідувач отримує інформацію про час, місце і всі необхідні умови здійснення злочину.

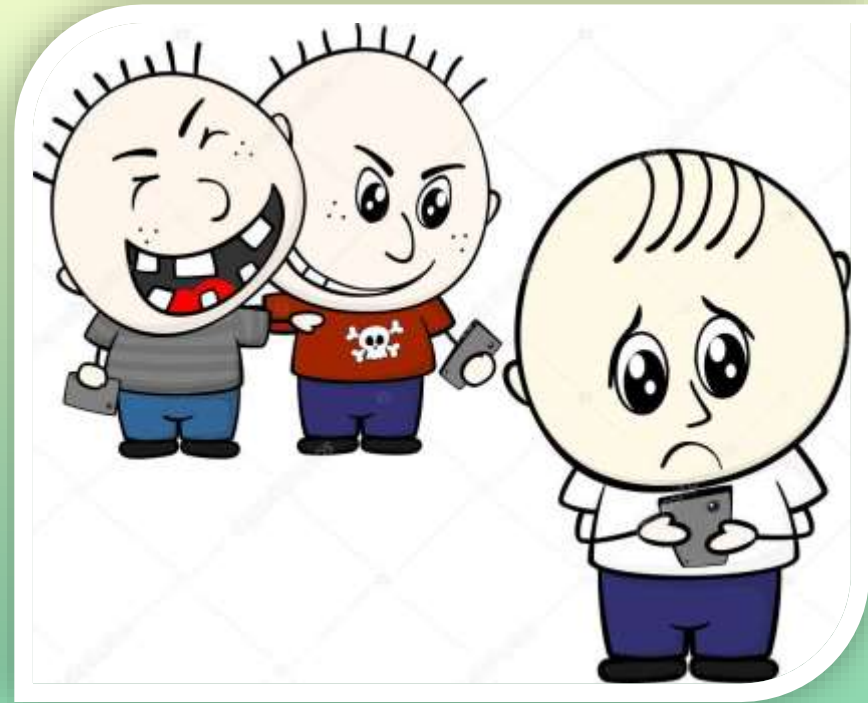

Тролінг (trolling — ловля риби на блешню) - розміщення в інтернеті (на форумах, у блогах тощо) провокаційних повідомлень з метою викликати флейм, тобто конфлікти між учасниками, взаємні образи.

Флеймінг

Улюблений метод «тролів» (провокаторів) у мережі – флеймінг (від англ. flaming – пекучий, гарячий, полум'яний) - обмін короткими гнівними і запальними репліками між двома чи більше учасниками, використовуючи комунікаційні технології.

Частіше за все розгортається в «публічних» місцях Інтернету: на чатах, форумах, у дискусійних групах, інколи перетворюється в затяжну війну (холіво - від англ.. – свята війна).

Обмовлення, або зведення наклепів - розповсюдження принизливої неправдивої інформації з використанням комп'ютерних технологій. Це можуть бути і текстові повідомлення і фото, і пісні, які змальовують жертву в шкідливій манері.

Хепіслепінг (HappySlapping - щасливе ляскання, радісне побиття) - назва походить від випадків в англійському метро, де підлітки били перехожих, тоді як інші записували це на камеру мобільного телефону. Тепер ця назва закріпилася за будь-якими відеороликами з записами реальних сцен насильства.

Психологічні портрети учасників кібербулінгу

Агресор

**людина імпульсивна, яка прагне
головувати над усіма, щоб її всі
слухалися і боялися, агресивно
налаштована не лише до
ровесників, але й до
дорослих(батьків, учителів); не
вміє співчувати, фізично сильніша
за «потенційну жертву».**

Потенційна жертва

людина замкнена, вразлива і сором'язлива, яку легко налякати, невпевнена у собі, дуже за все переживає, має занижену самооцінку, депресивна, часто думає про суїцид, не має близьких друзів, більше спілкується з дорослими, ніж з ровесниками, фізично слабша за «агресора».

Спостерігач

людина, якій дуже цікаво переглянути (в деяких випадках і зафіксувати) процес цькування та знущання однієї людини над іншою.

До яких наслідків приводить кібербулінг

Коли булінг трапляється в Інтернеті, може здаватися, що на вас нападають усюди, навіть у власному домі. Може здаватися, що виходу немає. Наслідки можуть тривати довгий час і впливати на людину різними способами:

- **Ментально** – відчуття смутку, пригніченості, навіть злості, відчуття себе в безглуздому становищі
- **Емоційно** – відчуття сорому, втрата цікавості до речей, які ти любиш
- **Фізично** – відчуття втоми (втрата сну) або таких симптомів, як біль у животі та головний біль.

Відчуття того, що з тебе насміхаються або тебе переслідують, може заважати людям говорити або намагатися боротися з проблемою. У крайніх випадках кібербулінг може призвести навіть до [скоєння самогубства](#).

Кібербулінг може впливати на нас багатьма способами. Але це можна подолати, і люди можуть повернути впевненість у собі та здоров'я.

**Правила-поради для
подолання кібербулінгу**

**Особливістю
протистояння кібербулінгу
є робота з батьками.**

-
- підвищувати батьками свою комп'ютерну грамотність. Йдеться як про розуміння методів захисту від вірусів, інтернет-сленгу (меми) та самого поняття кібербулінг;

- зареєструватись у тих соцмережах, де має акаунт дитина, та використовувати їх;
- навчити дитину можливостям захисту приватних даних;

- зрозуміти та обговорити з дитиною особливості подачі інформації в мережі;
- навчити дитину користуватись перевіреними сайтами, програмами та сервісами.

-
- перманентне здійснення контролю за онлайн-репутацією дитини, класу та ліцею. Доречно здійснювати періодичний контроль просто переглядаючи результати чи то в Google, чи на YouTube (за запитом ім'я дитини, ліцею);
  - привчити дітей, що швидка реакція у кіберпросторі може призвести до гірших наслідків. І такі кроки можуть призвести до того, що дитина може виявитись сама винною у ситуації кібербулінгу. Дитина має розуміти концепцію тролінгу для уникнення реагування на нього;
  - фейкові акаунти не є запорукою анонімності. Дитина має розуміти, що поширення тієї чи іншої інформації навіть з фейкових акаунтів може відслідковуватись. І через цькування з інших акаунтів вона може понести відповідність.

У разі виявлення того, що дитина стала жертвою кібербулінгу:

- 1) зберегти факти (скріни, збереження посилань);
- 2) не карати дитину;
- 3) зберегти спокій – дитина не повинна бачити, що це питання нервує батьків;
- 4) заспокоїти дитину та пояснити їй одну з особливостей кібербулінгу та основний закон інформаційних меседжей сучасності.
- 5) обговорити з дитиною, що вона сама думає з цього приводу. Особливо це актуально для підлітків, які вже повинні самі формувати захисні моделі поведінки. Привчити дитину до того, що навіть негативний досвід є прикладом для дитини, для формування її світогляду.
- 6) заблокувати кривдника: включити до «чорного списку», пожалітись на користувача адміністрації сайту.

- 7) звернутись до адміністрації сайту з метою вилучення даних, які зачіпаються честь та гідність дитини
- 8) звернутись до шкільної адміністрації (класного керівника) для:
  - а) проведення профілактичних занять з протистояння кібербулінгу в класі;
  - б) виявлення кривдника.
- 9) звернутись до поліції з поданням заяви, якщо дії кривдника мають ознаки кримінального злочину.
- 10) звернутись до провайдера інтернет-послуг для блокування сайтів, які розповсюджують інформацію, яка має ознаки кібербулінгу.
- За будь-яких обставин дитина має відчувати психологічну підтримку з боку батьків та впевненість, що дорослі її захистять, у тому числі й щодо кібербулінгу.

В Ільцівському ліцеї протягом січня, лютого 2021 року було проведено:

- Практичним психологом Зеленчук Л.І., та соціальним педагогом Атаманюк Л.В. проведено бесіди з учасниками освітнього процесу ліцею до дня безпечного Інтернету
- Соціальним педагогом Атаманюк Л.В. проведено урок вікторину з дітьми початкової школи
- Класними керівниками проведено години виховання про безпеку поведження дітей в мережі Інтернет та надана інформація батькам “Що мають знати учні та батьки про безпечний Інтернет”
- Адміністрацією школи розроблено та затверджено інструкцію для здобувачів освітнього процесу та батьків з безпеки в мережі Інтернет

В зв'язку з вищенаведеною інформацією
пропоную:

1. Класним керівникам, практичному психологу, соціальному педагогу, посилити інформаційну роботу з батьками по запобіганню кібербулінгу (в чаті, при бесіді, на батьківських зборах)
2. Адміністрації школи, класним керівникам, педагогам спрямувати виховну роботу з учасниками освітнього процесу по запобіганню кібербулінгу

**Ваша безпека - у
ваших руках!**

Будьте обачними!!!